

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEN: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 248.

Kraków, czwartek 24 października 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekwizyty będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

B. minister spraw zagran. Beck aresztowany w Bukareszcie.

Wyposażony w angielski paszport przygotowywał się do dalszej ucieczki.

(S) Bukareszt, 23 października. B. polski minister spraw zagranicznych Beck został w ubiegły poniedziałek aresztowany w okolicy Snagor, niedaleko Bukaresztu. Władze dowiedziały się, że Beck od 14 dni przygotowywał się do dalszej ucieczki. W kieszeni ubrania znaleziono angielski paszport.

Angielski poseł w Bukareszcie „zaopatrzył“ Becka w fałszywy angielski paszport dyplomatyczny.

Jedynym bagażem Becka była stacja radiowa nadawczo-odbiorcza.

(=) Bukareszt, 23 października. Dalsze dochodzenia w sprawie usiłowanej ucieczki z Rumunii b. polskiego ministra spraw zagranicznych Becka obciążają mocno angielskie poselstwo w Bukareszcie.

Oto Beck wykazał się jako jedynym, posiadającym dokumentem, sfalszowanym paszportem dyplomatycznym, wręczonym mu przez tutejszego posła brytyjskiego. Beck zeznał w toku dochodzeń, że aczkolwiek dysponował on dostateczną kwotą pieniędzy, poseł angielski wręczył mu dwa miliony lei na przeprowadzenie zamierzonego planu ucieczki i oświadczył przytem, że „w tym wypadku pieniądze nie odgrywają żadnej roli“.

Jedynym bagażem, jaki Beck posiadał

przy sobie, był kufer, zawierający radiowy aparat nadawczo-odbiorczy, który był otrzymany od Anglików.

Od kilku tygodni czynił Beck niezwykle drobniagowe przygotowania do ucieczki i w tym celu wielokrotnie zabiegał u władz rumuńskich o udzielenie mu większej swobody ruchów, przede wszystkim zaś o umożliwienie przedsięwzięcia wycieczek morskich. Te wymagania spotkały się jednak z odmową.

Za pośrednictwem b. pułkownika Wojsk Polskich Kamińskiego, zamieszkałego w Crajowej, postarano się o sfalszowane dokumenty, które jednak okazały się niewystarczające. Wobec tego Anglicy zajęli się zrealizowaniem planu ucieczki Becka,

który to plan obecnie spalił na panewce. Pierwszy projekt ucieczki Becka miał być zrealizowany przez użycie samolotu.

Także i personal b. polskiej ambasady w Bukareszcie został aresztowany.

Bukareszt, 23 października. Większa część personalu dawnej polskiej ambasady w Bukareszcie, za wyjątkiem ambasadora Raczyńskiego, została przez władze rumuńskie aresztowana. Aresztowania — względnie wysiedlenia b. ambasadora Raczyńskiego należy się wkrótce spodziewać.

B. ambasada polska, jak również dotychczasowe poselstwo angielskie odegrało pewną rolę przy nowej próbie ucieczki b. polskiego ministra spraw zagranicznych Becka. Jak się dowiadujemy, hr. Raczyński zażądał od swych rodaków w Londynie 2-ch milionów lei. Ze strony dotychczasowego posła angielskiego Sir Samuelę Hoare zaznaczono, że pieniądze nie odgrywają w tym wypadku żadnej roli.

Jak znaczne sumy pieniędzy posiadał Beck przy sobie, wynika już choćby z tego, że funkcjonariuszowi policji, który go zaaresztował, proponował on półtora miliona lei za pozostawienie go na wolności. Z uwagi na tę próbę przekupienia, jak również ze względu na złamanie słowa honoru — Becka czeka snrowa kara.

Kancelerz Hitler przyjął ministra Laval.

We Francji, 23 października. Podczas pobytu we Francji kancelerz Hitler przyjął wiceprezydenta francuskiej rady ministrów Laval.

Podczas rozmowy obecny był minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop.

szcza bogaci, obawiają się podpisywania obligacji pożyczki ze względu na możliwość zniszczenia ich domów i posiadłości. Minister zauważył, że jest to wykręt bardzo nielogiczny, gdyż jeżeli obawiają się o całość swoich domów, to nie ma dla nich lepszego wyjścia nad nabyciem papierów państwowych, a ile oczywiście mają to przekonanie, że państwo angielskie lepiej przetrzyma obecna wojnę, jak ich domy.

W związku z tem jest dosyć wątpliwym, czy przymusowe ubezpieczenie nieruchomości przeciwko szkodom spowodowanym bombardowaniem, ożywi chęć podpisywania pożyczki wojennej.

Katastrofa jugosłowiańskiego samolotu komunikacyjnego.

5 zabitych, 7 ciężko rannych.

Belgrad, 23 października. Lecący według rozkładu lotów samolot komunikacyjny linii Belgrad-Zagrzeb spadł we wtorek popołudniu po zatrzymaniu się na lotnisku Borowo pod Osijek.

Przyczyna katastrofy narazie jest nieznana. Trzej podróżni, w tem jedna kobieta z dzieckiem, oraz dwuosobowa załoga — ponieśli śmierć na miejscu. Siedmiu pasażerów jest ciężko rannych.

Serrano Suner.

Nowy minister spraw zagr. Hiszpanji.

Kraków, 23 października. Jak donosiliśmy, został ostatnio dekretem generała Franco mianowany dotychczasowy minister spraw wewnętrznych Serrano Suner ministrem spraw zagranicznych przy odpowiednim przekształceniu gabinetu. Ministerstwo spraw wewnętrznych zostało obecnie bezpośrednio podporządkowane gen. Francowi.

Ze względu na wielką rolę, jaką od kilku lat grał minister Serrano Suner nie tylko w gabinecie, ale również w życiu organizacyjnym Hiszpanji i ze względu na jego bliskie stosunki do generała Franco, należy ten maż stanu do najwybitniejszych postaci Hiszpanji. Pisma hiszpańskie przypuszczają, że mianowanie Serrano Suner na ministra spraw zagranicznych łączy się z nawiązaniem przez niego kontaktu z Adolfem Hitlerem i Mussolinim.

Nowy minister spraw zagranicznych został wymieniony w roku 1937 przez czerwony rząd hiszpański za innych jeńców i od tego czasu wziął żywy udział w walce narodowej Hiszpanji. Jest on przedewszystkiem organizatorem Falangi i reprezentuje ten kierunek w sposób niezwykle zdecydowany, występując energicznie przeciwko wszystkim oportunistycznym interpretacjom programu narodowego. Już w dniu 21 stycznia 1938 należał Serrano Suner do narodowego rządu, piastując tam tę funkcję ministra spraw wewnętrznych. Przy pierwszym przekształceniu gabinetu generała Franco, w dniu 10 sierpnia 1939, pozostał on na tem stanowisku, podczas gdy ministerstwo spraw zagranicznych zostało powierzone płk. Beigbeder, które poprzednio zajmował hr. Jordana. Równocześnie został Serrano Suner prezesem rady politycznej Falangi i w ten sposób stał się obok generała Franco najwyższym zwierzchnikiem tej organizacji.

Linia lotnicza „Clipper“ będzie przełożona na inną trasę.

(=) Genewa, 23 października. Amerykańska transatlantycka linia lotnicza „Clipper“ pomiędzy Nowym Jorkiem i Lizboną, prowadząca dotychczas przez Azory, ma być w zimie — według pewnego doniesienia francuskiego — przeniesiona na inną trasę.

Według tej informacji, hydroplany linii „Clipper“ nie mają zatrzymywać się na Azorach, lecz w innym punkcie w portugalskiej Afryce zaehodniej. Dotychczas nie ustalono, czy ma to być portugalska Gwinea, czy też wyspy Zielonego Półwysp.

Wielkie trzęsienie ziemi w Bukareszcie i okolicy.

Bukareszt, 23 października. We wtorek rano, około godz. 8.40, miało miejsce w Bukareszcie i okolicy silne trzęsienie ziemi.

Wstrząs był tak silny, jakiego dotychczas nigdy nie przeżywano w Rumunii. Trwał on ponad minutę, a skutkiem wstrząsu pękły mury domów, wśród wielkiego huku podziemnego. Dolne piętra domów zachwiały się tak dalece, że w pierwszej chwili miało się wrażenie, że wszystko wali się.

W panice ludność rzuciła się do ucieczki,

wierząc, że nadchodzi ostatnia godzina. Część ludzi wybiegła w strojach nocnych na ulice, na które w międzyczasie spadł prawdziwy deszcz cegieł. Większa część dachów wygląda dzisiaj tak, jakby miasto przeszło dłuższe ostrzeżenie. W wielu domach powstały rysy i pęknięcia. Tynk odpadał od ścian, szyby okienne wylatywały z brzękiem. W wyższych domach w śródmieściu powstały poważne uszkodzenia, zwłaszcza na dachach, w kominach i na górnych piętrach. W pewnym miejscu zawalił się balkon.

Dokładnych rozmiarów szkód nie da się

jeszcze chwilowo obliczyć. Nie jest także wiadomym, czy skutkiem tej katastrofy zginęli jacy ludzie. Nie ustalono narazie ogniska trzęsienia ziemi. W bukareszteńskiej stacji sejsmograficznej wszystkie aparaty zostały zniszczone. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, ognisko trzęsienia ziemi leży w bezpośrednim pobliżu stolicy, być może, że w zagłębiu naftowym. Także i połączenia telefoniczne były na pewien czas przerwane.

W długi czas po trzęsieniu, na ulicach stały gromady ludzi, omawiając w podnieceniu tę straszliwą katastrofę.

Na terenie Holandji zrzucono ponownie bomby.

(=) Amsterdam, 23 października. „Lotnicy brytyjscy — stwierdza komunikat agencji ANP z Rotterdamu — spowodowali znowu w centrum Rotterdamu panikę i przerażenie.“

W niedzielę zrzucili oni znowu bomby na śródmieście Rotterdamu, przyczem szereg osób odniosło rany. W wielu mieszkaniach szyby okienne zostały strzaskane.

Według dalszych doniesień ANP, w niedzielę wieczór lotnicy angielscy zrzucili również bomby na małe miejscowości holenderskie, nie mające żadnego wojskowego znaczenia. W jednej miejscowości zostało zabitych 6 osób. Szkody materialne mają być znaczne. Bomby, które spadły na pewną spokojną miejscowość holenderską, zabiły 2 1/2-letnią dziewczynkę.

Francuska Gujana lojalna.

Zurych, 23 października. W jednym z pism w Vichy opublikowano ostatnio telegram gubernatora francuskiej kolonii Gujamy, położonej na północno-wschodnim brzegu południowej Ameryki, w którym gubernator wbrew rozsiewanym zagranicznym pogłoskom, stwierdza, że w kolonii panuje pokój i że ludność ustosunkowała się zupełnie lojalnie do rządu marszałka Petaina.

Stany Zjedn. o pertraktacjach rosyjsko-japońskich.

Nowy Jork, 23 października. Wielkie znaczenie, jakie Stany Zjednoczone przywiązują do wydarzeń na Dalekim Wschodzie, gdzie ze szczególną uwagą obserwują pertraktacje między Japonią a Rosją Sowiecką, odzwierciedla się w komunikacie z Tokio, zamieszczonym w „New York Times“, w którym omawia się możliwości rozwojowe obecnych pertraktacji rosyjsko-japońskich.

W sprawozdaniu nadmieniono, że nowy ambasador Japonji w Moskwie, Tatekawa, zawarł z Rosją Sowiecką pakt o niogrocie. Pakt ten ma za podstawę: 1) uznanie Mandżukuo i Mongolji zewnętrznej

przez Unję Sowiecką wzgl. przez Japonję. W związku z tem Japonia utworzy poselstwo w stolicy Mongolji zewnętrznej Ulan Bator, a Rosja sowiecka poselstwo w stolicy Mandżukuo Hsin-Kingu. 2) Japonia uzna prowincję chińską Sin-Kiang jako teren interesów rosyjskich.

Tego rodzaju wiadomości, zamieszczone w prasie Stanów Zjednoczonych, odkrywają wzrastające zainteresowanie społeczeństwa amerykańskiego pertraktacjami japońsko-rosyjskimi i ginącymi nadziejami pozyskania Moskwy do anglo-saskiego frontu.

Troska o pożyczkę państwową.

Berno, 23 października. Angielski kanclerz skarbu sir Kingsley Wood, oświadczył kilka dni temu w Izbie Gmin, omawiając nową pożyczkę państwową, że An-

glicy nie dość chętnie nabywają tę pożyczkę.

Minister wyraził się, że z wielu stron dochodzą go wieści, iż Anglicy, a zwa-

Ważny most na szosie w Burmie zniszczony.

Zbombardowanie magazynu z cennymi materiałami.

(=) Tokio, 23 października. Komunikacja tu nowe szczegóły o skutecznym bombardowaniu przez samoloty japońskie szosy w Burmie. Punktualnie z pierwszym brzękiem dnia, po ponownym otwarciu drogi przez Burmę, Japończycy rozpoczęli skuteczne bombardowanie tej drogi.

Hydroplany marynarki pomimo gęstych chmur, zdołały odszukać most nad wysokimi brzegami górnego biegu rzeki Lantsang i zniszczyć go kilku celnie wymierzonymi bombami.

Równocześnie zombardowano i zniszczono wielkie magazyny towarów, które miano przewieźć z Rangoon do Chin. Inna eskadra zombardowała skutecznie rafinerię cyny koło Kochju, w odległości 10 km na zachód od Mengtz.

Zniszczenie mostu prowadzi przez dolinę rzeki Lantsang, przebiegająca pomiędzy górami wysokości 2-3.000 metrów. Droga wije się w tej dolinie, tworząc dziesiątki łuków i zakrętów, i obniża się nieraz na 2.000 m, w dół, aby zaraz potem wspiąć się na 1.000 m w górę. Most wznosi się na 100 m nad zwierciadłem wody i łączy ze sobą dwa strome brzegi rzeki. Z tego powodu naprawa zniszczonego mostu jest bardzo utrudniona, a również niemożliwym jest obejście go, tak że wskutek zombardowania mostu nastąpiła faktyczna długotrwała przerwa w komunikacji. Samoloty na całej trasie swego lotu nie natrafiły na żadną obronę ze strony nieprzyjaciela, ani przy pomocy samolotów myśliwskich, ani też artylerji przeciwlotniczej.

Inne jednostki lotnictwa japońskiego zaatakowały również Kuming, stolicę prowincji Yunnan,

gdzie na jednym z przedmieść północnych, wysadzili w powietrze fabrykę amunicji. Przy tej sposobności zaatakowano Czuning już poraz 44-ty.

Rząd w Hon-Kongu — jak już pokrótce doniesiono — wydał wczoraj oficjalny komunikat, że z dniem 18 bm. została ponownie podjęta komunikacja między Hong-Kongiem a wewnętrznymi Chinami, wobec czego Japończycy obecnie zamkną również tę drogę, leżącą wewnątrz granic terytorjalnych i prawdopodobnie nie należy długo czekać na rozpoczęcie tej akcji.

W przeciwnieństwie do tego komunikatu dziennik „Jomijuri“ jako jedyne pismo tokijskie donosi, iż rząd w Hong-Kongu miał wyrazić zgodę na dalsze zamknięcie komunikacji z Chinami środkowymi również do dostaw ropy i materiałów kolejowych, aż do czasu uzyskania porozumienia w rokowaniach z Japonią. Potwierdzenia tego doniesienia nie udało się dotychczas w Tokio uzyskać.

Marzałek Czang-Kai-Szek wydał w piątek wieczór

przyjęcie w Czung-Kingu

na cześć ambasadorów amerykańskiego i angielskiego, w czasie którego omówiono sprawę dalszego poparcia Czung-Kingu przez oba kraje anglosaskie. Prawdopodobnie Czang-Kai-Szek pragnął dokładnie upewnić się co do rozmiarów, terminu i innych okoliczności akcji pomocy angielsko-amerykańskiej przed złożeniem wniosków w sprawie dalszej polityki na konferencji polityków chińskich w Czung-Kingu, wyznaczonych na następny dzień.

Wszystkie nadchodzące do Tokio doniesienia prywatnie potwierdzają, że w Czung-Kingu słabnie coraz bardziej tendencja liźczenia na Anglię i Amerykę, natomiast wzmacnia się coraz bardziej front za dotychczas przeciw do jakiegos porozumienia z Japonią ponad mocarstwa osi i Rosję sowiecką.

Pomimo tego należy się liczyć z tem, że konferencja w Czung-Kingu będzie domagała się w dalszym ciągu utworzenia silnego frontu i stawiania dalszego oporu Japonii.

Prasa tokijska omawia obszernie atak powietrzny na szosę w Burmie. I tak „Kokumin Szimbun“ pisze, że lotnictwo japońskie wykazało silne zdecydowanie Japonii udzielenia należytej odpowiedzi na angiel-

ski krok. Zapowiedziane już przez Anglię ponowne otwarcie drogi transportowej przez Hong-Kong stanowi dalsze wzmieszenie się w sprawy Japonii i otwarte wyzwanie pod jej adresem.

„Mijako Szimbun“ podkreśla, że planowane otwarcie drogi na Hong-Kong przez Anglię należy uważać nie tylko jako akt nieprzyjazny, ale nawet jako akt wrogi wobec Japonii.

Liczne nowe pożary w Londynie.

Uszkodzenia w zakładach zbrojeniowych, obozach wojskowych i na lotniskach. — Dover znowu pod ogniem artylerji.

Berlin, 23 października. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

W ciągu dnia 21 października formacje bojowe zaatakowały Londyn i inne ważne objekty w Anglii środkowej i południowej przy użyciu bomb. W Londynie powstały liczne, nowe pożary. W fabryce motorów samolotowych w Leyland, na północ od Liverpoolu i w dwóch innych urządzeniach przemysłu zbrojeniowego zniszczono ważne hale montażowe i maszynowe. Przez trafienia w obozy wojskowe i lotniska udało się zniszczyć hangary i samoloty, stojące na ziemi.

Dalsze skuteczne ataki dotyczyły kilku wielkich składów ropy i urządzeń portowych. Podczas ataku na konwój w wschodniego wybrzeża Anglii, pewien okręt handlowy, pojemności 3.000 ton otrzymał w środkokręciu tak ciężkie trafienie, że należy się liczyć z jego straceniem.

W nocy na 22 października naloty odwetowe na Londyn i ataki na inne nielasta Wielkiej Brytanji były kontynuowane. W ważnych ze względów wojennych urządzeniach w Birmingham, Coventry i Liverpoolu można było stwierdzić pożary i wybuchy.

Minowanie portów brytyjskich było bez przerwy kontynuowane.

Artylerja marynarki wzięła ponownie pod ogień Dover.

Jak już doniesiono, kilka angielskich łodzi poślęgowych ostrzeżowało z karabinów maszynowych łódź strażniczą. Łódź strażnicza odpowiedziała natychmiast ogniem, wspierana przez baterje nadbrzeżne. Jedną z nieprzyjacielskich łodzi poślęgowych została zatopiona, pozostałe zawróciły.

W nocy nalatujące na Niemcy nieprzyjacielskie samoloty zrzuciły kilka bomb, nie wyrządzając szkody o znaczeniu wojakowym.

Nieprzyjaciel stracił wczoraj dwa samoloty, z czego jeden przez artylerję przeciw-

lotniczą. Dwa samoloty niemieckie zaginęły. (p)

6 Messerschmittów przeciwko 15 samolotom Hurricane.

(§§) Berlin, 23 października. W walce powietrznej, jaka rozgorzała między 6 maszynami niemieckimi typu Messerschmitt a 15 angielskimi samolotami typu Hurricane w ub. wtorek, uzyskał major lotnictwa niemieckiego Moelders swoje 49-te, 50-te i 51-sze zwycięstwo powietrzne.

Bezskuteczna próba Anglików zaatakowania w Kanale La Manche niemieckich statków handlowych.

(§§) Berlin, 23 października. W dniu 21 października dokonali brytyjskie samoloty próby zaatakowania płynących w Kanale La Manche niemieckich statków handlowych, które miały być obrzucone bombami.

Dzięki skutecznemu ogniom okrętowej artylerji przeciwlotniczej z pokładów znajdujących się opodal statków wojennych atak ten został unicestwiony, a Angielec zrzucił bomby do morza. Bez jakiegokolwiek szkód podjęły niemieckie statki swą dalszą podróż.

Dnia 21 października we wczesnych godzinach porannych kilka angielskich ścigaczy usiłowało zbliżyć się do wybrzeża Kanalu La Manche koło Ostendy i zaatakowało ogniem z karabinów maszynowych jedną łódź patrolową. Łódź patrolowa odpowiedziała celnym ogniem. Wskutek natychmiastowej interwencji baterji nadbrzeżnych marynarki wojennej, jeden ścigacz brytyjski zatopiono, pozostałe zmuszono do ucieczki.

Atak włoskich samolotów i torpedowców na konwój na Czerwonym morzu.

Zatopienie 6 parowców. — Uszkodzenie krążownika — bomby na Aden.

Rzym, 23 października. Włoski komunikat wojskowy z wtorku brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na południowej części Morza Czerwonego ukazały się w nocy na 21 października włoskie torpedowce, aby zatrzymać wielki nieprzyjacielski konwój, chroniony silnie przez większe kontrtorpedowce, a który został wykryty przez samoloty wywiadowcze. Jedną z włoskich formacji torpedowców udało się około północy wykryć konwój. Mimo zażartego ognia nieprzyjacielskiego krążownika i kontrtorpedowców, formacja ta zaatakowała torpedami kilka jednostek. Wkrótce po pierwszym starciu zaatakowała druga flotyla włoskich torpedowców konwój, przyzem również udało się storpedować kilka parowców.

Po tej akcji wywiązały się między włoskimi torpedowcami a przeważającymi jednostkami nieprzyjacielskimi zażarte walki nocne, które trwały do wczesnych godzin porannych. O tej porze nieprzyjacielski krążownik typu „Slaney“ (pojemności 9000 ton), który dostał się w zaleg baterji nadbrzeżnych włoskiej marynarki wojennej na wyspach południowego Czerwonego morza, został szybko wzięty pod skuteczny ogień jednej z baterji nadbrzeżnych. Kilkakrotnie trafiony i przechylający się krążownik musiał się wycofać w wolnej jeździe. Później krążownik stał się niezdolnym do manewrowania i był widziany w wielkich trudnościach, podczas gdy inne angielskie jednostki popłynęły mu na pomoc.

Łącznie podczas tej akcji zatopiono sześć parowców, a dalsze ciężko uszkodzono. Mimo zażartych walk trafiony został tylko jeden jedyny włoski torpedowiec, przez ogień nieprzyjacielskiego krążownika. Mimo wielkiego uszkodzenia, udało się temu torpedowcowi dostać pod osłonę włoskich baterji nadbrzeżnych. Zranienia wśród załogi są lekkie.

O świcie nieprzyjacielski konwój został

także zaatakowany przez włoskie lotnictwo, które wpadło w walkę z nieprzyjacielskimi myśliwcami i trafiło jeden samolot typu Gloster.

W Afryce północnej włoskie lotnictwo bombardowało Fuka, Masten-Bagush, obozy barakowe w Marsa Matruk i w El Daba, bazy lotnicze w Hamman, na zachód od Aleksandrii, Helwan (na południe od Kairo) i bazę flotową w Aleksandrii. Mimo ożywionej nieprzyjacielskiej obrony przeciwlotniczej, uzyskano pozytywne wyniki. Nieprzyjacielskie lotnictwo przeprowadziło ataki na włoskie wojska, przyzem jest kilku rannych. Poza to zostały przez nie zaatakowane dwa wyraźnie oznaczone szpitale polowe w okolicach Ugbu, przyzem ośmiu tubylców zostało zranionych.

W Afryce wschodniej jeden włoski patrol zaskoczył pod Liboi (Kenya) nieprzyjacielski oddział zmotoryzowany i zmusił go do ucieczki. Włoscy lotnicy bombardowali urządzenia portowe w Adenie, kilka samochodów ciężarowych pod Lokitang (Kenya) i umocnienia stanowiska, jak również lotniska w Garisa, przyzem dwa nieprzyjacielskie samoloty zostały zniszczone na ziemi, a jeden samolot myśliwski zestrzelony w walce. Jeden z włoskich samolotów nie powrócił.

Nieprzyjacielskie lotnictwo atakowało: Aiscia, Dura, Decamere i Massaua bezskutecznie, dalej Kassala, przyzem jest jeden ranny i Asmara, gdzie jest trzech rannych i lekka szkoda materiałowa. (p)

Stypendja dla synów bohaterów narodowych

Madryt, 23 października. Rząd hiszpański ogłosił ostatnio, że ofiarowuje 300 stypendjów dla studentów uniwersytetu, których ojcowie walczyli po stronie generała Franco. W każdej rodzinie może tylko jeden syn otrzymać takie stypendjum, a rodziny są zobowiązane w razie polepszenia bytu donieść o tem władzom.

Przedstawiciele hiszpańskiej komunikacji powietrznej w Berlinie.

(§§) Berlin, 23 października. W poniedziałek popołudniu przybyli do Berlina na zaproszenie „Lufthansy“ czelowe osobistości hiszpańskiej powietrznej żeglugi handlowej.

Z samolotu komunikacyjnego „Ju 90“ „Lufthansy“, kursującego według normalnego rozkładu jazdy, wysiedli na lotnisku Tempelhof podsekretarz stanu hiszpański go ministerstwa żeglugi powietrznej generał Don Apolinar de Buruaga y Polanco, dyrektor hiszpańskiego Towarzystwa żeglugi powietrznej „Iberia“ Don Daniel de Arac y Arejula, oraz wybitni przedstawiciele hiszpańskiej cywilnej żeglugi powietrznej.

Na powitanie gości hiszpańskich przybył na lotnisko dyrektor ministerjalny Floty z niemieckiego ministerstwa żeglugi powietrznej, który powitał przybyłych w imieniu ministra żeglugi powietrznej i naczelnego wodza lotnictwa, oraz członek rady zarządzającej Lufthansy dyrektor Walter Luz, nadto członkowie ambasady hiszpańskiej. Goście hiszpańscy zapoznają się w Niemczech z organizacją niemieckiej powietrznej żeglugi handlowej.

Taylor mianowany ministrem handlu w Stanach Zjednoczonych.

(=) Nowy Jork, 23 października. B. podsekretarz stanu w urzędzie skarbu Taylor został mianowany ministrem handlu. Taylor jest znanym bankierem z Chicago.

Zmiany w brytyjskiej admiralicji.

Berno, 23 października. Po różnych dywulsiach udzielonych dotychczasowym kierownikiem w armji i obronie narodowej angielskiej jak również w lotnictwie przysła obecnie kolej na zmiany w angielskiej admiralicji, do czego przyczyniły się zapewne również niemieckie sukcesy na morzu.

Dymisję otrzymał kontradmirał T. S. V. Philpotts, który w roku 1939 został mianowany lordem komisarzem admiralicji i zastępcą szefa sztabu admiralicji. Następcą jego został Henry Harwood, który w ubiegłym roku kierował bitwą w okolicy La Plata. Mianowanie to wskazuje wyraźnie na chęć ożywienia ducha we flocie angielskiej oraz wzmoczenia jej nastawienia ofensywnego, lub w każdym razie na wywołanie odpowiedniego mniemania. Równocześnie został wiceadmirał J. C. Tovey od dnia 2 grudnia dowódcą floty angielskiej t. zw. „Home Fleet“. Oficer ten był komendantem „Rodneya“ oraz dowódcą floty śródziemnomorskiej. Poprzednikiem jego był Charles Forbes.

Ofiary bombardowania w szpitalach.

Sztokholm, 23 października. Ostatnio oświadczył angielski minister zdrowia Mc Donald, że obecnie znajduje się w szpitalach londyńskich 5.500 ofiar bombardowania i dodał, że „byłoby głupstwem, gdybyśmy sobie wyobrażali, że nas nie gorzej już spotkać nie może. Musimy mieć jeszcze wiele wolnych łóżek, aby daleko większą ilość ofiar móc tam umieścić“.

Nie mówić z dziećmi o nalotach!

Sztokholm, 23 października. Rząd australijski zwrócił się ostatnio do miejscowej ludności z wezwaniem, aby wobec dzieci, przywiezionych z Anglii, nie wspominała o nalotach nieprzyjacielskich i nie rozpływała się ich o przeżycia wojenne.

50-groszowa afera w Anglii.

(=) Genewa, 23 października. Londyński dziennik „Daily Mirror“ dokonał odkrycia zamianowego dla stosunków w Anglii okładatu.

Mianowicie w związku z dokonana przed niedawnym czasem podwyżką żółdu dla wojska o 50 groszy dziennie, niektóre angielskie placówki urzędowe w rodzaju zarządu pocztowego, niektóre towarzystwa kolejowe oraz liczne półurzędowe instytucje państwowe i komunalne pozwoliły sobie na redukcję zasiłków dla rodzin powołanych pod broń urzędników i pracowników o kwotę 50 gr.

Zarządzenie to wywołało wśród żołnierzy olbrzymie oburzenie z uwagi na fakt, że podwyżka żółdu pozostawała w ścisłym związku z podniesieniem podatku tytoniowego i od konsumpcji piwa. Odnośnie urzędy zdecydowały się mimo to do obniżki zasiłków dla rodzin osób wojskowych i w ten sposób wystawiły ujemne świadectwo systemowi, jaki panuje w W. Brytanji.

Produkcja metali we Francji i Luksemburgji.

Berlin, 23 października. Jak donosi piśmie „Wirtschaftspolitische Dienst“ zostały ostatnio podzielone tereny, obejmujące różne minerały i rudy we wschodniej Francji, Lotaryngji i Luksemburgji na trzy okręgi, które mają siedzibę — lotaryńska w Metz, francuska w Longwy, a luksemburska w Luksemburgu. W tych trzech miejscowościach stworzono odpowiednie związki przemysłowe, względnie centrale, które mają wyłączenie prawo eksploataowania rud w ten sposób, że każdy z właścicieli kopalni otrzymuje pewien kontyngent eksploatacyjny. W najbliższym czasie liczą się z dużym podniesieniem tej produkc-

Eden spodziewany w Ankarze.

Ostatnia nadzieja w rokowaniach angielsko-tureckich.

(=) Ankar, 23 października. Jak z kół ambasady brytyjskiej informują, w połowie bież. tygodnia spodziewana jest w Ankarze wizyta brytyjskiego ministra wojny lorda Edena.

Koła dobrze poinformowane są zdania, że osobisty przyjazd ministra wojny należy prawdopodobnie przypisać faktowi niezbyt pomyślnego przebiegu rokowań z rządem tureckim, oraz że Anglia tem samem stawia na ostatnią kartę.

Przypuszcza się, że Eden, jako minister wojny, zechce wpłynąć na przebieg rokowań, jakie dotąd toczyły się między brytyjskim ambasadorem w Ankarze Knatchbull'em-Huggesem a ministrem spraw zagranicznych Turcji. Nota wojskowa, jakiej należy oczekiwać w toku rokowań, podkreślana jest obecnością wysokiego oficera brytyjskiego, który w ub. poniedziałek przybył tu z Palestyny.

Bliski Wschód

od stuleci szachownicą pociągnięć politycznych.

Bukareszt, w październiku.

(pwp) Obecna wojna z Anglią prowadzi państwa osi na terenach dwóch kontynentów w Europie i w Afryce. Między obudowanymi terenami jakby klinem wbity leży na wschodnim wybrzeżu morza Śródziemnego świat Małej Azji t. zw. „Bliski Wschód”. Mapa tego obszaru, którego rdzeń zamieszkują Arabowie, jest pstrokata. Prócz samodzielnych państw, znajdują się tam państwa mandatowe, protektoraty i kolonie, o różnych stopniach zawisłości państwowej i różnych jego formach, jakie tylko europejski imperjalizm zdolny był wymyślić. Państwem, które swoje panowanie narzucało większej części „Bliskiego Wschodu” w różnych jego odcieniach — jest Anglia.

Ona to prócz Francji jest jedynym mocarstwem, które się tutaj usadowiło.

W czasach ery chrześcijańskiej ta przetrzała Małej Azji, o którą już w poprzednich wiekach stacjali boje Persowie i Grecy, po raz pierwszy na początku VII stulecia odegrała bardzo ważną rolę. Tutaj powstała religia mahometańska — Islam, tu rozdziła się duchowa broń, którą Arabowie, zamieszkujący te obszary użyli w burzliwych najazdach zwycięskich na całe wybrzeża północnej Afryki aż po Atlantyk, Syryję i Hiszpanię.

Wyprawy Krzyżowe były późniejszym odwieciem względem Islamskiego zalewu,

który z Małej Azji sięgał aż po Pireneje. W następnej epoce renesansu prześcignął zachodni świat swoimi wynalazkami i odkryciami arabski Wschód, który pozostaje w zdętwiałym świecie ducha Islamu, tu zaczął stopniowo podupadać. Mała Azja miała jednak po raz drugi stać się odskocznią od zagrażającego całemu europejskiemu kontynentowi najazdu, który dopiero przed bramami Wiednia został zatrzymany. Turcy, którzy przybyli z głębi Azji i usadowili się w kraju Anatoliji, leżącym na bliskim Wschodzie, przyjmując wiarę islamską, ruszyli na podobój Europy ze swej stolicy Bursa, położonej niedaleko południowych wybrzeży morza Marmara. Najpierw uległy im narody bałkańskie, potem dostał się w ich ręce Konstantynopol, a wreszcie panowanie ich rozciągnęło się szybko na całą przednią Azję i Afrykę. Tak rozpoczęło się opanowanie Arabów przez Turków na „Bliskim Wschodzie”, co miało się zakończyć dopiero w roku 1918.

Chociaż potęga Konstantynopola w XVII i XVIII wieku powoli malała, to jednak „Bliski Wschód” pozostał nadal niezdobytą turecką posiadłością. To zmieniło się dopiero, gdy w połowie XIX wieku przetrzała ta zainteresowały się większe państwa. Był to niewidoczny skarb, który, składając się z większej części z pustynnych i niezagospodarowanych gór stał się nagle terenem pociągającym. Ten niewidoczny skarb miał znamienne ważne polityczno-strategiczne znaczenie, posiadając „Bliski Wschód”, jako łączącą drogę do „Dalekiego Wschodu” i do Indji. Gdy w roku 1869 otwarty został Kanał Sueski, a tem samem nastąpiło bezpośrednie połączenie między morzem Śródziemnym i morzem Czerwonym, znaczenie tego obszaru spotęgowało się znacznie, ponieważ od tego czasu „Bliski Wschód” był polem światowej polityki.

Kanał Sueski skracając odbrzmio drogę morską do Indji, do portów zatoki Perskiej, do „Dalekiego Wschodu” i do wschodnich wybrzeży Afryki, leżących daleko na północ od równika. Narodem, który we wszystkich tych strefach miał swoje posiadłości lub punkty oparcia, była Anglia. Interesy Londynu w odniesieniu do „Bliskiego Wschodu”, łączące się w nowo otwartą drogę do „Dalekiego Wschodu”, przybrały wkrótce poważniejszą i trwalszą formę i doprowadziły w r. 1882 do zajęcia Egiptu, który wówczas jeszcze należał do Turcji.

Teren ten stworzył nie tylko drogę wodną, lecz także drogę lądową na Wschód. Usiłowano przede wszystkim przez budowę linii kolejowej z Konstantynopola przez Anatolję do Bagdadu połączyć ją z miastem portowym Baera, które leży przy zatoce Perskiej. Przy realizacji tego projektu, który pod nazwą „kolei bagdadzkiej” w czasach przedwojennych na długo stanowił jaskółkę niezgody dla europejskiej dyplomacji, byli czynni niemieccy technicy i niemiecki kapitał. Anglia jednak wycała, że tutaj została uczyniona pierwsza próba uwolnienia się od jej wyłącznego posiadania Kanału Sueskiego. Przed wielką wojną, w czasie trwania jej oraz po jej zakończeniu usiłowała ona rozwiązać ten plan wszelkimi możliwymi środkami. Mimo to kolej nie wybudowano, jakkolwiek z dziesięcioletnim opóźnieniem i oddano do użytku w lecie roku bieżącego.

Tak więc formalnie ten rdzeń obszaru „Bliskiego Wschodu” oznaczono jako turecki, gdy tymczasem rozerwany w sobie stał się na stronie państw centralnych w czasie wojny światowej.

W Egipcie Anglia wybudowała dla siebie silną pozycję militarną, której przy pomocy wojska i agentów

dokonywano działań na zbudowanym organizmie państwa tureckiego. Anglia nazwała te działania „walką o wyswobodzenie Arabów z przemocy tureckiej”. Strategia jej prócz militarnej postawy polegała przede wszystkim na przekupstwie poszczególnych naczelników Beduinów oraz na podburzaniu różnych szczepli arabskich. Angielski pułkownik Lawrence osiągnął temi metodami szczególniejsze wyniki.

Sen o „wielko-arabskim państwie”, którym ludność Arabów w czasie wielkiej wojny, nie spełnił się. Anglia i Francja uskuteczniły teraz swoje zamysły i rozczłonkowały świat arabski na najrozmaitsze sfery interesów i zależne obszary, przy czem Anglia zapewniła sobie lwi przydział.

Trzy myśli przewodnie kierowały ręką Anglików,

gdy kreśliłi nową kartę „Bliskiego Wschodu”, po pierwsze myśleli oni o znaczeniu strategicznym, jakie przypadnie temu obszarowi, jako ochrona kanału Sueskiego,

po drugie miano na oku znaczenie polityczne tej drogi lądowej, a także powietrznej w kierunku na Indje i na „Daleki Wschód”, a wreszcie ich uwaga była skierowana na ekarby ziemi w postaci oleju ziemnego, którego eksploatacja przy użyciu aut i statków powietrznych mogła mieć kolosalne znaczenie gospodarcze i obronne.

Francja otrzymała jako mandat Syryję,

leżącą przy morzu Śródziemnym i graniczącą na północ z nową Turcją, a na południu z Palestyną. Palestyna zaś, ciągnąca się aż po granicę egipską i

Kanał Sueski została mandatem brytyjskim.

Ze wschodnią granicą Palestyny styka się brytyjska posiadłość — Protektorat Transjordanji. Ostatnim kawałkiem mostu lądowego, który Anglia wbiła wpoprzek „Bliskiego Wschodu”, był brytyjski mandat Iraku. Położona między dwoma rzekami Eufratem i Tygrysem Mezopotamja ze stolicą Bagdadem sięga swoim połud-

niowo-wschodnim cyplem koło Basra aż do zatoki Perskiej. Od palestyńskich wybrzeży morza Śródziemnego aż do zatoki Perskiej, a przez to do oceanu Indyjskiego rozciąga się nieprzerwanie sfera wpływów brytyjskich. Prócz drogi morskiej i Kanału Sueskiego rozporządza Anglia także dobrze ubezpieczoną drogą lądową do Indji.

Granica północna Iraku została tak rozciągnięta, że obejmuje jeszcze najobfitsze tereny oleju ziemnego „Bliskiego Wschodu” na polach olejnych Mosul. Anglia zmonopolizowała swoją zdobycz i eksploatakuje ropę w dwóch rurociągach, z których jeden biegnie od Haify do Palestyny, drugi zaś do Tyopolisu w mandacie francuskim Syryji, wprost do wybrzeży morza Śródziemnego. Anglia w ten sposób chciała sobie zapewnić zaopatrywanie w paliwo swojej floty śródziemnomorskiej. Na drugi wielki obszar oleju ziemnego na terenie „Bliskiego Wschodu” w Iranie Anglia także położyła rękę w drodze układowo-gospodarczych. Tu zaś eksploatacja obejmuje towarzystwo „Anglo-Iranian-Oil Company”, którego głównymi akcjonariuszami są członkowie brytyjskiej admiralicji.

Pomiędzy tym utworzonym pasem angielskim, złożonym z Palestyny, Transjordanji i Iraku, a angielską kolonią Aden na krawędzi południowej wielkiego arabskiego półwyspu, leży

Jedynе arabskie państwo „Bliskiego Wschodu”

które rzeczywiście może uchodzić za samodzielne: jest to państwo Ibn Sauds. Rozpoczął on swoją walkę zdobywczą przy końcu stulecia i teraz uczyniła go ona nieograniczoną władzę nad całą wewnętrzną Arabiją. Z El Riad, dzisiejszej stolicy, podbił Ibn Saud, który przede wszystkim był jednym z wielu arabskich książąt szczeplowych, najpierw sąsiednie obszary. Tym sposobem rozerzał on swoją potęgę stopniowo coraz dalej na południowy-zachód w kierunku wybrzeży morza Czerwonego, gdzie pokonał trzy arabskie państwa Hadschas, Asir i Jemen, a następnie wcielił je do swych posiadłości.

Wojna światowa i powojenna epoka ukazały na terenie „Bliskiego Wschodu” następujące fakty: Turcja, w istocie dotychczas „Bliski Wschód” stała się w przeważającej części terenem wpływów angielskich. W każdym wypadku była Anglia głównym posiadaczem Turcji, zmniejszonej w swoich granicach narodowych. Prócz francuskiej Syryji, Iranu i Saud Arabji, składał się „Bliski Wschód” tylko jeszcze z obszarów, które w całości były uzależnione od Anglii w jakiejkolwiek formie. Londyn zapewnił sobie w tej światowej polityce pełne znaczenie przestrzenne, ważne z punktu strategicznego, komunikacyjnego i gospodarczego (olej ziemny).

Z tego okazuje się, jaką rolę wznaczyły potęgi zachodnie „Bliskiemu Wschodowi” w obecnej wojnie przeciw Niemcom i Włochom. Już w pierwszych miesiącach po wybuchu wojny skoncentrowały tam tak Anglia, jak i Francja silne oddziały wojskowe. Do Palestyny wmaszerowały australijskie pułki, a w Syryji powstała t. zw. „armja Weyganda”, składająca się z różnych kolorowych wojsk kolonialnych, z obcych legionów i z własnych francuskich pułków.

Blum, Reynaud i Mandel postawieni w stan oskarżenia.

(=) Zurych, 23 października. Prokurator najwyższego trybunału sądowego w Riom oskarżył Leona Bluma z powodu zaniedbania obowiązków urzędowych, zaś Paula Reynauda i jego dwóch sekretarzy z powodu eprzeniewierzenia majątku publicznego, zaś ostatniego ministra spraw wewnętrznych Trzeciej Republiki Georges Mandla postanowił postawić w stan oskarżenia i zarządził dalsze śledztwo z powodu korupcji i spekulacji finansowych, które wywarły ujemny skutek na kursie franka. Niezależnie od postawionych Mandlowi

w akcie oskarżenia zarzutów nowe dochodzenia mają się toczyć w związku ze sprzyśnięciem na bezpieczeństwo państwa.

Ponadto Reynaudowi i obydwu jego sekretarzom zarzucono będzie w akcie oskarżenia fakt zamierzonego po upadku Reynauda przewiezienia w dwóch walizkach pieniędzy, papierów wartościowych i biżuterji wartości 20 milionów franków do Portugalji. W chwili jednak przekraczania granicy zostali oni, jak wiadomo, ujęci przez hiszpańską policję.

Czy wiecie, że . . .
tabletki Aspirin jest szybko skuteczna nawet przy uporczywych bólach

Aresztowanie dygnitarzy reżimu Karola pod zarzutem współdziałania w zamordowaniu Codreanu.

(=) Bukareszt, 23 października. Na podstawie dotychczasowych wyników dochodzeń aresztowano i postawiono w stan oskarżenia ponownie szereg dygnitarzy z okresu reżimu Karola. Wśród aresztowanych znajdują się w pierwszym rzędzie były minister bezpieczeństwa i prezydent policji bukareszteńskiej generał Marinescu, były komendant żandarmerji generał Bengliu, były naczelny prokurator wojskowy pułkownik Zeciu, oraz dwaj oficerowie żandarmerji.

Oskarżonym tym zarzuca się głównie udział w zamordowaniu Codreanu i innych legionistów, jego towarzyszy. Obaj aresztowani oficerowie dowodzili w swoim czasie oddziałem policji, który zamordował Codreanu i 13 jego towarzyszy.

rumuńska komisja śledcza dla sprawy morderstwa Codreanu przesłuchała 12 sierżantów żandarmerji, którzy w nocy na 30 listopada 1938 r. eskortowali Codreanu i jego towarzyszy z więzienia Ramnicul Sarat do Bukaresztu i przy tej sposobności z tyłu udusili go petłami.

Każdy sierżant żandarmerji otrzymał w swoim czasie za udział w tym morderstwie wynagrodzenie w wysokości 20.000 leji, podczas gdy dowódca tego oddziału major Dinulescu otrzymał wynagrodzenie 200.000 leji.

Energiczna akcja policji legionowej przeciw żydom.

(S) Bukareszt, 23 października. Policja legionowa przeprowadza energiczne rewizje domowe w poszukiwaniu za magazynami ukrytych towarów. Przy tej sposobności skonfiskowano

Cena zamordowania Codreanu.

(S) Bukareszt, 23 października. W sobotę

wielkie ilości nagromadzonych towarów. M. in. w Jassach znaleziono wiele wagonów artykułów strączkowych, stanowiących własność handlarzy żydowskich. Zydzii rozpoczęli już wielkie spekulacje temi towarami, sprzedając ukryte zapasy po cenach lichwiarskich.

Komunikacja lotnicza z terenami Amazonki.

Rio de Janeiro, 23 października. Donoszą z Bellen, że między towarzystwami lotniczymi Condor i Snapp doszło do porozumienia odnośnie stworzenia komunikacji lotniczej z terenami Amazonki. Według umowy tych towarzystw lotniczych zostaną połączone liniami pasażerskimi republiki Kolumbia, Ekwador i Peru z portami nad Oceanem Atlantyckim. Byłaby to więc pierwsza próba udostępnienia terenów Amazonki we wspomnianych trzech państwach dla rynków europejskich.

Uroczystość młodzieżowa w Rzymie.

Rzym, 23 października. W ostatnich dn. odbyła się na Piazza di Siena na Pincio w Rzymie wielka uroczystość młodzieży faszystowskiej t. zw. lewa fascista, t. j. wybór młodych faszystów. Święto to przypada zwykle na rozpoczęcie nauki szkolnej, obecnie jednak została obchodzona osobno. W całych Włoszech wzięło w tej uroczystości udział 1.315.766 faszystów, w Rzymie 281.000 wstąpiło do balilli, 240.000 zostało awangardystami, 266.000 przeszło do faszystowskich związków walki.

Przykry epizod.

Berno, 23 października. W ub. czwartek zajął się premier Churchill w Izbie Gmin aferą posła Boothby, który od roku 1924 reprezentuje Jeden z okręgów wyborczych Szkocji, oraz piastuje stanowisko podsekretarza stanu ministerstwa aprowizacji. Boothby został ostatnio zawieszony w swoich funkcjach, a to z tego powodu, że zwrócono rządowi angielskiemu uwagę, iż odegrał on dosyć wątpliwą rolę w sprawie rozdziału zamrożonych kapitałów czesko-słowackich między wierzycieli. Okazało się, że Boothby, będąc sam zainteresowany w tym rozdziale, popierał go z własną korzyścią. Stworzona specjalnie komisja prowadzi obecnie dochodzenia w tej sprawie, zdaje się jednak, że **położenie Boothby'ego jest niekorzystne**. Posel ten, który ma obecnie 40 lat, uchodził do niedawna za jednego ze zdolniejszych młodszych konserwatystów, a w latach 1926-1929 był sekretarzem prywatnym Churchilla.

Kursy strzelania

dla członków domu panującego.

(-) Sztokholm, 23 października. Dzienniki szwedzkie dowiadują się z Londynu, że król angielski cztery razy w tygodniu poświęca godzinę na ćwiczenie strzelania.

Stał się on bardzo dobrym strzelcem — jeśli polegać można na informacjach — i celność oddanych przez niego strzałów jest „wprost fenomenalna”. Ale nie tylko sam król ćwiczy się w strzelaniu, bowiem królowa Elżbieta również przeprowadza kursy strzeleckie, przy czym już niejednokrotnie wyróżniła się dzięki swej nieprzeciętnej zdolności i celności oddanych strzałów.

Jak dalej wynika z komunikatów, księżniczki Gloucesteru i Kentu nie ograniczyły się wyłącznie do ćwiczeń strzeleckich z karabinu, lecz czyniły próby strzelania z różnych rodzajów broni, zwłaszcza księżniczka Kentu, która uważa karabin za zbyt trudną do opanowania broń. Obecnie ćwiczy się w strzelaniu z pistoletu...

W kilku wierszach.

Były „prezydent” autonomicznej republiki katalońskiej, Luis Companys, został stracony w Barcelonie przez rozstrzelanie na mocy wyroku sądu wojkowego.

* * *

W Londynie weszło w życie rozporządzenie o opodatkowaniu artykułów luksusowych w stosunku 12 do 24 procent.

* * *

Na granicy Indochin francuskich doszło do zaciętych walk między wojskami chińskimi i japońskimi.

* * *

Władze indo-brytyjskie nie respektują francuskich konsułów generalnych w Kalkucie i Bombaju, pozbawiając ich prawa agreement.

* * *

Towarzystwo japońsko-amerykańskie w Kobe uległo likwidacji na skutek podjętej w tym względzie uchwały.

* * *

Celem poprawienia stanu urzędów przeciwlotniczych, z dniem wczorajszym zarządzone w Bukareszcie całkowite zaciemnienie.

* * *

W Lyonie ukazało się nowe pismo codzienne pod tytułem „Compagnons de France”.

Francja odbudowuje gospodarke rolną.

Zurych, 23 października. Zgodnie z programem marszałka Petain, który obejmując urządowanie, oświadczył, że hasłem obecnego rządu francuskiego będzie powrót do roli, rozpoczął ostatnio rząd francuski wykonywać szeroko zakreślony plan uruchomienia licznych gospodarstw francuskich, które swego czasu zostały przez swoich właścicieli emigrujących do miasta opuszczone.

Istnieje tam wielka ilość większych i mniejszych gospodarstw, które bądź to z powodu braku dzieci w rodzinie właścicieli, bądź to przez przejście jej do przemysłu i handlu, pozostały na opiece losu. Obecnie mają te opuszczone gospodarstwa przejść w posiadanie różnych uciekinierów, zwłaszcza z Normandji i Bretanii, to

też 10.000 rodzin osiedlić wkrótce na ziemi, poczem nastąpi osiedlenie się dalszych 50 tysięcy rodzin. Projekt rządu przewiduje, aby wszystkie gospodarstwa opuszczone przez właścicieli od roku 1900, zostały oddane im, o ile zgodzą się powrócić z miasta z tem, że przez 3 lata nie będą płacić żadnych podatków, a przez dalsze 6 lat jedynie połowę tenuty dzierżawnej. Poza tem ma im udzielić rząd francuski dużych kredytów na czas zagospodarowania folwarku. Natomiast posiadłości, które zostały zniszczone przez ekstensywną gospodarkę, zostaną zalesione. W związku z tymi planami rolnymi, oświadczył minister rolnictwa Caziot, że rząd francuski przeznaczą na przeprowadzenie tych planów chwilowo 200 milionów franków.

Cała wieś zmyta przez powódź.

20 śmiertelnych ofiar w katastrofie powodzi w Pirenejach.

(-) Vichy, 23 października. Katastrofa powodzi w Pirenejach francuskich spowodowała — według dotychczasowych doniesień — 20 śmiertelnych ofiar. Sytuacja w ciężko dotkniętej wsi Tech doznała jeszcze znacznego pogorszenia wskutek nowego przyboru wód. Cała wieś, nie wyłączając kościoła i szkoły, została zmyta przez fale. 0 osób poniosło przytem śmierć.

Wieś Banat, do której została odcięta wszelka komunikacja, oraz połączenia telefoniczne, miała również zostać zupełnie zmieciona przez masy wód, z wyjątkiem dwóch jedynie domów. W Perpignan zorganizowano pierwszą pomoc dla nawiedzonych terenów. Do wsi zalanych przez fale zostały wysłane znaczne transporty środków żywności i paszy.

Anglicy obložyli aresztem ładunek parowca japońskiego.

(§) Nowy Jork, 23 października. Angielskie władze na wyspach bermudzkich zatrzymały w porcie Hamilton japoński statek handlowy „Durban Maru”, konfiskując 1.600 ton ładunku. Statek odbywał rejs z Lizbony do Stanów Zjednoczonych.

Anglja sprzedaje obrazy.

Sztokholm, 23 października. Angielski kanclerz skarbu oświadczył ostatnio, że Anglja jest gotowa celem zapłacenia zakupów swoich na rynku amerykańskim, sprzedać pewną ilość słynnych obrazów, pochodzących z londyńskich galerij.

Zdaniem włoskiej prasy, może tutaj chodzić jedynie o sławne obrazy włoskie z National Gallery. W związku z tem donoszą z Nowego Jorku, że antykwarze nowojorscy skłonni są sprzedaż te skarby sztuki, obiecując sobie zresztą duże zyski ze sprzedaży.

„Nagrobek łacińskości”.

Rzym, 23 października. Włoskie ministerstwo dla kultury narodowej wydało ostatnio książkę p. t. „Włosi we francuskich obozach koncentracyjnych”, będąca zbiorem dokumentów i oświadczeń naucejnych świadków, oraz odcisków fotografii.

Książka ta ze wstępem ministra Pavolini uwidacznia jakim prześladowaniom i nienawiści musieli poddawać się Włosi we francuskiej niewoli. Książka stwierdza, że fala nienawiści przeciw Włochom pochodziła we Francji zarówno od władz, jak też od szerokiej masy społeczeństwa i odnosiła się bez wyjątku zarówno do Włochów, należących do sfer robotniczych, jak też do inteligencji. Prasa włoska wyraża się o tej książce, że stanowi ona najbardziej wymowny dowód, iż między Włochami a Francją nie ma żadnych wspólnych węzłów kulturalnych i że z drugiej strony należy na podstawie tych faktów przedsięwziąć rewizję pozytyw zajętych w Europie przez Francję.

Wypłata zapomóg dla pensjonowanych zawodowych wojskowych.

(pwp) Kraków, 23 października. Po załamaniu się Państwa Polskiego zapewniczo rozporządzeniem o tymczasowym uregulowaniu wypłat zapomogowych dla emerytów b. Państwa Polskiego, które ukazało się już w dniu 9 grudnia 1939 r. odnosnym osobom konieczne środki egzystencji. Nie można było przy tem uwzględnić pojedynczych grup i ich ewentualnych spraw. Obecnie drogą drugiego rozporządzenia wykonawczego do zarządzenia z

dnia 9 grudnia 1939 r. o tymczasowym uregulowaniu wypłat zapomogowych dla emerytów b. Państwa Polskiego z dnia 4-go października 1940 r. zarządzone, że emerytowani zawodowi wojskowi, którzy służyli w jednostkach niemieckiej lub austriacko-węgierskiej armji podczase wojny światowej, pobierać będą bieżące zapomogi znów w tej samej wysokości, w jakiej pobierali je od b. Państwa Polskiego w postaci emerytury.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

21)

Gdy wychodził z bramy, zdawało mu się, że ktoś przesliznął się w głębi. Zawrócił więc i stwierdził, że jakiś stary żebrak chodził od drzwi do drzwi i prosił o wsparcie. Pod wpływem wesołego nastroju wyjął z kieszeni złotego i wsadził go w rękę żebraka. Ten zasypał go litanją błogosławieństw i podziękowań. Gdyby Ryszard baczniej przyglądał się żebrakowi, wówczas zauważyłby w jego oczach ironiczny uśmiech. Ale Ryszard daleki był od podejrzeń, a przytem był zbyt pewnym tego, że jego kryjówka nie zostanie odszukana przez wspólników, którzy byli równocześnie jego wrogami.

X.

Putyra powlókł się jak cień nad rzekę. Nie dawały mu spokoju wyrzuty sumienia. W swej naiwności czuł się ogromnie winnym i grzesznym. Nie mógł sobie darować, że dał się tak uwieść tej djablicy. Przeklinał ją, wiedząc dobrze, że gdyby drugi raz przyszło mu być w takiej sytuacji, to taksamo nie wytrwałby i zanurzyłby się w otehtań grzechu. Czuł, że jest zgubiony na wieki. W tem życiu doczesnym i w tem, które go czeka po śmierci. Nie dlatego, że zgrzeszył, ale dlatego, że nie mógł o tym grzechu zapomnieć i nie mógł się wyzwolić z pod władzy i uroku Marjetty. Nad rzeką nie było nikogo. Przyna-

mniej tak się zdawało Putyrze. Dopiero po chwili w mroku zauważył kilka postaci robotników. Siedzieli na kamieniach i z trwogą wpatrywali się w wodę.

— Jak tak dalej pójdzie, to jutro nas zaleje. — Powiedział któryś.

— Jutro musi przyjść pomoc — odrzekł stanowczo Putyra.

— A jeśli nie przyjdzie?

— To schowamy się do piętrowych budynków i tam poczekamy. Chyba przestanie padać ten przeklęty deszcz.

Zamilkli. Putyra widząc, że nie ma tu nie do roboty, poszedł na drugie zagrożone miejsce dziedzina, a stwierdziwszy, że obwałowania jeszcze dobrze się trzymają, skierował się do swojej izby.

Drzwi otwarte. Putyra zresztą nigdy ich nie zamykał, bo nie miał czego i przed kim chować. Ale tym razem uderzyło go, że drzwi stały otworem. Ktoś tu musiał być. Podszedł do stołu i zaświecił świeczkę. W jej nikłym blasku zobaczył jakąś kartkę papieru. Nie było jej tam przedtem. Podjął ją i zaczął czytać. Ktoś nieznamy, względnie kryjący się pod anonimem, pisał bardzo niewprawną ręką:

Łajdak! Kiedy my umieramy z głodu, ty łajdakujesz się z tą lafirunda. Myślisz, że uwierzymy ci, myślisz, że nie wiemy, że całe twoje zabiegi zmierzają tylko do tego, aby przypodobać się dyrekcji i żebyś potem dostał kupę forsy, a my dalej będziemy zdychać z głodu. Popamiętajmy ci to i jak woda pójdzie, to się rozprawimy z tobą.

Jak na ironję, list był podpisany: „Życielwy”.

Widocznie ktoś, kto pisał ten list, słyszał o takich podpisach na anonimach, ale nie zdawał sobie sprawy z tego, że w tym wypadku podpis był zupełnie niewłaściwy.

Putyra uśmiechnął się. Było mu przykro, że tak zrozumiano jego dobre chęci. Wzruszył jednak ramionami. Jakżeż trudno było teraz walczyć z majakami anonimów. Jakżeż można było nakać teraz ludzi śledztwem za autorem tego paszkwila. Miał jeszcze jeden dowód w ręku, że Marjetta niesie mu ze sobą nie-szczęście. Ale było już za późno cofać się z obranej raz drogi. Trzeba było brnąć dalej, licząc na to, że sprawiedliwość i tak wykaże jego istotne zamiary. Zresztą jego sumienie nie pozwalało na nic innego. Wobec zastępcy dyrektora i Gwoździa podjął się opieki nad fabryką i robotnikami. Trzeba więc pchać tę taczke, trzeba było dźwigać krzyż, który Bóg nałożył na jego barki, aż do końca.

Usiadł na łóku i zaczął się rozbiierać. Przyszło mu na myśl, że tej nocy rozbięra się ju drugi raz. Ale za pierwszym razem okoliczności były zupełnie inne. Zły sam na siebie, machnął ręką i przykrył się kocem. Za chwilę spał głębokim snem, właściwym tylko uczciwym ludziom.

* * *

Kiedy się obudził, musiała już być co najmniej ósma godzina. Nie nakreślił wieczorem zegarka i teraz nie orientował się w czasie. Szybko umył się i ubrał, poczem wyszedł na dziedziniec. Przeszło padać i niebo, dotychczas jednolicie ołowiane, poszatkowane było

To samo obowiązuje odnośnie wdów i sierot po zawodowych wojskowych. Emeryci wojskowi i pozostałe po nich rodziny, zamieszkujące poza terenem Generalnego Gubernatorstwa, przynależne jednak do niego, mogą za pozwoleniem naczelnika wydziału skarbowego przy urzędzie Generalnego Gubernatora otrzymać te same zapomogi.

Zapomogi ustalone będą przez właściwą władzę opieki nad poszkodowanymi wskutek działań wojennych w Krakowie i zleczone do wypłaty. Uregulowanie to obowiązuje wstecz od dnia 1 czerwca 1940 r.

KRONIKA

„Ułatwianie” sobie i drugim.

(Jo) Kraków, 23 października. Ludzie lubią sobie nawzajem przeszkadzać i utrudniać na każdym kroku i nie można tego zjawiska wytłumaczyć żadnym logicznym rozumowaniem. Gdyby jeszcze tylko sobie, możnaby im wybaczyć to zamilowanie do samocierpiętnictwa, ale co gorsza, to fakt, że drugim taksamo.

Jako przykład, powtarzający się niezmiennie setki razy dziennie, jest sposób wsiadania do tramwaju. Tramwaj jeszcze nie zdążył dojechać do przystanku, a już przepycha się szarańcza ludzka i chociaż jedną nogą staje na stopniu, aby przedźwiżyć do wozu. Ci, którzy chcą wysiąść, muszą dokonywać cudów gimnastyki i przeciskać się pomiędzy kordonem czahających z hodu stron stopnia, aby potem wpaść w ramiona stojących tuż przy stopniu w niespełna półmetrowej odległości. Po pierwsze schudliśmy wprawdzie trochę, ale nie wszyscy są tak eteryczni, aby przejść wąską strzelina, jaka zostaje na stopniu, obwarowanym z dwóch stron. Po drugie, jeżeli wskoczy się jakimś panu, czy pani na nogę, pretensje podnosi poszkodowany, zapominając o tem, że przy największym schudnięciu nie można przefrunąć nad głowami, tylko trzeba mieć miejsce do przejścia.

Zapomina się równocześnie o tem, że przy takim „ułatwianiu” drugim życia nie trudno spowodować wypadek, a potem na skargę iść chyba do Pana Boga.

Z takich niemiłych głupstewek składa się lwia część naszych spacerów po mieście i komunikacji tramwajowej.

obecnie na jaśniejsze i ciemniejsze chmury. Silny wiatr pędził je po niebie i zapowiadało się, że pogoda nareszcie się odmieni. Gdy Putyra, zgłodniały i zziębnięty znalazł się na brzegu rzeki, stały tam już gromady ludzi. Patrzyli na niego spodełba, niechętnie jakoś, wprost wrogo nawet. Putyra nie zwracał jednak uwagi na te objawy. Podniósł głowę wysoko, jakby chciał się unieść ponad te słabostki ludzkie.

Saperzy znowu przystąpili do jakiejś pracy. Tym razem od przeciwległego brzegu odbiła mała motorówka, która widocznie sprowadzona w nocy. Silny motor pracował na wysokich obrotach, zwycięsko walcząc z napierającą falą wody. Byłoby się może udało saperom dotrzeć do fabryki odrazu, gdyby nie to, że sternik, nieznając terenu, najechał na jakiś kamień sterczący z zalanej wodą szosy i urwał śrubę. Saperom groziło poważne niebezpieczeństwo, porwał ich prąd i unosił wódł rzeki. Silne ramiona żołnierzy pracowały przy wiosłach, powoli kierując łódkę z powrotem do przystani. Po godzinie takiej walki wylądowali dużo poniżej miejsca odbicia.

W gromadzie zaległa cisza. Tłum, który już widział możliwość uratowania się od śmierci głodowej — znowu popadł w rozpacz. Zebrał się w sobie Putyra i zaczął mówić:

— Tylko się już nie kłopotcie. Zobawcie, że lada moment przyjadą tu do nas i przywiozą nam tu co do jedzenia. Tylko nie tracić ducha. Baby! Jazda do gotowania jedzenia, nie nie wystoicie.

(Ciag dalszy nastąpi).

Zagadnienie pracy na terenie Warszawy.

Nikt nie potrzebuje być więcej bezrobotnym. — Walka przeciwko „niewidzialnemu” bezrobociu

Warszawa, 22 października. (pwp) Pierwszym zagadnieniem, wywołującym się przy uruchomieniu Urzędu Pracy w Warszawie, było bezrobocie. Walka z bezrobociem nie była możliwa prosto przez to, że uruchamiano się zakłady pracy, albowiem liczone przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze, szczególnie w Warszawie samej, przyniosły wskutek działań wojennych całkowite zniszczenie lub też znacznie uszkodzone.

Warszawska Izba przemysłowo-handlowa stwierdziła, że w mieście pozostało niewszkadzonych tylko 15% wszystkich zakładów pracy, podczas, gdy dziś przeciętnie około 25% wszystkich warszawskich zakładów przemysłowych jest uruchomionych. Zmniejszenie bezrobocia możliwe było jedynie dzięki pracom obywateli, które naprzykład na odcinku usuwania gruzów, zdobywania złomu itp. uczyniły dużo dobrego dla poprawy wyglądu ulic placów warszawskich.

Później doszło do zapośredniczenia polskich sił roboczych do Rzeszy, gdzie już przed wybuchem wojny w poszczególnych galeiach gospodarki, szczególnie zaś w rolnictwie istniał dający się odczuwać brak sił roboczych, który przez wojnę i gospodarkę wojenną powiększył się jeszcze.

Do dalsi oddano Generalne Gubernatorstwo już setki tysięcy polskich sił roboczych Rzeszy.

Dlatego też do specjalnych zadań Urzędu Pracy należało zaopatrywanie rodzin robotników pracujących w Rzeszy w zasiłki pieniężne aż do czasu uruchomienia transferu zarobków z Rzeszy.

Wzrastające z miesiąca na miesiąc przekazywanie zarobków Polaków pracujących w Niemczech wykazuje, że system ten okazał się trafny i że zapośredniczeni robotnicy otrzymali dobrze płatną pracę. Pracownicy rolni, zatrudnieni w Rzeszy, których wynagrodzenie ogranicza się przeważnie do świadczeń w naturze i tylko w pewnej nikłej części składa się z gotówki, chwilowo nie mogą przekazywać rodzinom pozostającym w kraju wystarczających kwot, przeto rodzinom tym wypłaca się bieżące zapomogi.

Zamówienie z Rzeszy dla Warszawy.

Pozatem udało się życie gospodarcze Warszawy wykorzystać dla Rzeszy, że zamówienia niektórych firm niemieckich odwołano się do wykonania do Warszawy. Przez to nietylko wzmożono odbudowę warszawskich zakładów pracy i wykorzystano coraz więcej ich zdolność wytwórczą, lecz także można było zaprząć do pracy te siły, które z jakiegokolwiek przyczyn nie mogły być użyte w Rzeszy.

Przez te wszystkie zarządzenia udało się bezrobociu w Warszawie znacznie zmniejszyć, a w chwili obecnej zgłoszonych w Urzędzie Pracy jest tylko jeszcze około 19.000 poszukujących pracy. Istniejące obok ujętego przez Urząd Pracy jeszcze „niewidzialne” bezrobocie uważać należy raczej jako wstręt do pracy, ponieważ chodzi w tym wypadku o elementy, usiłujące uniknąć rejestracji przez Urząd Pracy i przez handel nielegalny starające się o zdobycie środków utrzymania.

W związku z przeprowadzaną właśnie przez władze w Warszawie akcją przeciwko handlowi nielegalnemu, doprowadza się wszystkich napotkanych przy tym „ciemnym” procederze do urzędu pracy, który ze swej strony kieruje ich do uczciwej i bardziej produktywniej pracy.

Ponieważ urząd pracy stać się ma w stopniu coraz większym instrumentem planowego podziału i przydziału pracy, wpływa z zagadnienia usuwania bezrobocia

jednocześnie i drugie bardzo ważne zadanie ujęcia stojących w ogóle do dyspozycji sił roboczych, przyczem chodzi nie tylko o ustalenie co do ilości, lecz również co do jakości, ażeby móc zrealizować ostateczny cel — postawienie właściwej siły roboczej na właściwym miejscu — także na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

Jak trudne i znaczne zadanie przypada tym samym urzędowi pracy, pozna się, jeżeli się zważy, że najważniejszym i największym bogactwem Polski był jej prawie że

niewyczerpany zasób sił roboczych. Zadaniem więc Urzędów Pracy jest nietylko ująć i przydzielić do pracy już zatrudnionych, lecz także wciągnąć w krąg pracujących i tych, którzy jeszcze w ogóle nie pracowali.

To całkowite ujęcie ułatwiają dwa zarządzenia władz, a mianowicie, że zatrudnienia i zwolnienia nastąpić mogą wyłącznie za zgodą Urzędu Pracy, oraz obowiązek meldowania, dzięki któremu rejestruje się rocznikami młodocianych.

Przeszkolenie do zmiany zawodu. Miasto Warszawa wykazuje pod względem rynku pracy niejedną trudność, ponieważ w b. stolicy Polski, w której kiedyś czynne były liczne wielkie urzędy i zakłady gospodarcze, ilość pracowników umysłowych jest szczególnie wielka, pracowników, dla których dzisiaj, tylko w ograniczonych rozmiarach istnieją możliwości zatrudnienia. To samo powiedzieć można o różnych wolnych zawodach, które w tem miljonowym mieście były liczebno również silnie reprezentowane.

Urząd Pracy usiłuje przez odpowiednie kursy przeszkoleniowe otworzyć tym ludziom drogę do nowych, jednak spokrewnionych z dawniejszym, zawodów. Przedewszystkiem uczy się na tych kursach fachów kupieckich, przyczem częstokroć bierze się za wzór metody firm ówczesnych, która w Rzeszy okazała się bardzo praktyczną, albowiem koniecznym jest te siły robocze, wyrwane częstokroć na dłu-

szy czas z życia zawodowego, wprowadzić ponownie w nowoczesne metody pracy.

Kursy przeszkoleniowe Urzędów Pracy, cieszące się szczególnie wśród kobiet wielkim zainteresowaniem (uczy się bowiem również stenografii i pisania na maszynie), wykazały już dodatnie rezultaty tak, że spodziewać się można w ten sposób coraz więcej dotąd bezrobotnych pracowników umysłowych wcielić ponownie do życia gospodarczego.

Udział w tych kursach jest zasadniczo dobrowolny, stanowi jednakże dla pobierających zasiłek obowiązek.

Reasumując to wszystko, dochodzimy do wniosku, że Urząd Pracy, któremu ponadto przypadają różnorakie inne zadania, jak kontrola zakładów przemysłowych, zagadnienia polityki płac i zatrudnianie żydów, czyni wysiłki kierowania podziałem i przydziałem pracy według odpowiednich kwot widzenia dla dobra całokształtu gospodarki.

Popieranie obrotu bezgotówkowego w Generalnym Gubernatorstwie.

(pwp) Kraków, 23 października. Przy dokonywaniu niektórych interesów w szczególności przy zakupach towarów na targach, wydanie polskie towarów może wyłącznie za natychmiastową zapłatą gotówką. Zakupujący zaopatrzyć się musi do tych celów w odpowiednią gotówkę.

Osoby, mające przy sobie większą gotówkę narażają się przytem na ewentualne niebezpieczeństwo straty. W b. Państwie Polskim wytworzył się dlatego zwyczaj, że instytucje kredytowe zaopatrywały czeki na nie trasowane w dopisek potwierdzający, przez co potwierdzano pewność pokrycia tego czeku.

Dla odbierającego czek miała być przez to dana gwarancja, że realizacja czeku nastąpi. Ponieważ polskie prawo czekowe przewiduje, że dopiski o przyjęciu na czek uważać należy za niepisane, nie miały takie potwierdzenia żadnego prawnego skutku i nie dawały przeto odbiorcy takiego czeku spodziewanego bezpieczeństwa.

Rozporządzeniem o potwierdzaniu czeków w Generalnym Gubernatorstwie z dn. 18 października 1940, zarządzono, że Bank Emisyjny w Polsce, zaopatrując na siebie trasowany czek w dopisek potwierdzający, zobowiązany jest wobec właściciela do realizacji i jednocześnie odpowiedzialny jest wobec wystawcy i indosanta za realizację.

Realizacji potwierdzonego czeku nie może Bank Emisyjny w Polsce odmówić i wówczas, jeżeli po udzieleniu dopisku potwierdzającego zostanie nad majątkiem wystawcy otwarty konkurs. Z drugiej strony głośno zobowiązanie wypływające z potwierdzenia, skoro czek nie zostanie w

przebiegu 10 dni po wystawieniu przedłożony do zapłaty.

Potwierdzony czek może być przez odbiorcę przedłożony bankowi, w którym on ma swoje konto, do zapisania na dobro. — Ponieważ odtąd dopisek potwierdzający udzielony przez Bank Emisyjny w Polsce gwarantuje realizację kwoty, na którą dany czek opiewa, zastępując taki czek w zupełności zapłatę gotówkową.

Węgiel dla przedsiębiorstw.

Kraków, 23 października. W myśl zarządzenia Urzędu Gospodarowania Węgłem w Krakowie, muszą wszystkie odbiorcy, posiadający zakłady przemysłowe, przedsiębiorstwa handlowe, względnie rękodzielnicze zakłady, (jak np. restauracje, hotele, kina, łaźnie itp.), o ile posiadają zapotrzebowanie węgla na okres od 1 listopada do 31 grudnia 1940 w wysokości od 1—100 ton miesięcznie zgłosić przez swoich dostawców, kupców węglowych II kategorii następujące dane:

1) Nazwę zakładu, względnie firmy; 2) adres, gmina, miejscowość, ulica; 3) branża; 4) liczba: a) pracowników i robotników, b) lokali, c) pieców, d) kotłów; 5) zapotrzebowanie ilości węgla wzgl. koksu w tonach i sortymentach; 6) zapas posiadany w dniu zgłoszenia w tonach.

Odnosny kwestjonariusz należy odesłać we własnym interesie celem zgłoszenia i zapewnienia potrzebnej ilości węgla, wzgl. koksu najdalej do dnia 25 bm., tj. do piątku, któremuśkolwiek z kupców węglowych II kategorii. Spis tych kupców znajduje się m. in. w Biurze K. K. K.

Wydawanie kart żywnościowych na listopad 1940.

Kraków, 23 października. Karty żywnościowe na listopad br. dla niemieckiej ludności wydają właściwa M. Urzędy Obwodowe względnie ich Ekspozytury od dnia 24 października br. począwszy, w czasie od godz. 8½ do 12½ i d 15 do 18. Po odbiór kart mają zgłaszać się w kolejności oznaczonej w każdym Urzędzie głowy gospodarstw domowych i wykazać w sposób przepisany 83 Obwieszczeniem Pana Stadthauptmanna z dnia 19 października 1940 r., że zapłaciły daninę od mieszkańców, albo, że od tej zapłaty są zwolnione.

Żydzi mają ponadto wykazać się ważnym zezwoleniem Stadthauptmanna na pobyt w mieście. Dowody zezwolenia na pobyt w mieście mają być przestemplowane przez biura wydawania kart przy odbiorze. Bezrobotni otrzymują karty żywnościowe za przedłożeniem poświadczenia Urzędu Pracy w Krakowie.

Osobom, które nie przedłożą wspomnianych wyżej dowodów, nie wyda się kart żywnościowych.

Ceny maksymalne na jajka.

(pwp) Kraków, 23 października. Naczelnik Wydziału ustala cen przy urzędzie Generalnego Gubernatora wydał w dniu 18 października br. rozporządzenie ustalające nowe ceny maksymalne na jajka.

I tak obowiązują we wszystkich okręgach Generalnego Gubernatorstwa następujące ceny: w sprzedaży dla odsprzedawców świeże jajka 21. 3.40 za 1 kg., wysortowane jajka 21. 2.85 za 1 kg., ceny zakupu dla hurtowni: świeże jajka 21. 3.90 za 1 kg., wysortowane 21. 3.20 za 1 kg. Ceny maksymalne w sprzedaży dla konsumentów: — świeże jajka 24 gr. za sztukę, wysortowane jajka 20 gr. za sztukę, jajka z chłodni 20 gr. za sztukę.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dn. 22 października 1940 r.

Darmo 600 złotych.

Wielką niespodzianką sprawi IKP w 20 numerze z 27 października 1940 swoim czytelnikom, otwierając wielki konkurs zadań.

Za prawidłowe rozwiązanie zadań przewidziane jest wynagrodzenie w wysokości 600 złotych.

Redakcja I. K. P. komunikuje nam w tej sprawie, że w ostatnim czasie niezwykle wzrosła liczba czytelników. Ażeby jeszcze bardziej spopularyzować dla każdego dostępne pismo ilustrowane, postanowiono otwierać stały konkurs zadań z nagrodami.

Mamy nadzieję, że szerokie rzesze czytelników z entuzjazmem przyjmą tę nową inicjatywę. Żebyście, że długie, smętne wieczory jesienne domagają się wypełnienia jakimś kulturalnym rozrywkami. Co do konstrukcji zadań konkursowych, oraz warunków otrzymania nagrody itd. redakcja I. K. P. nie szczegółowo nam nie powiedziała. O tem dowiemy się w 20 numerze I. K. P.

(Zet) DWIE OSOBY ZMARŁY PO KATASTROFIE KOLEJOWEJ. Z odwiezionych do szpitala w Miechowie 27 rannych wskutek katastrofy kolejowej na stacji w Miechowie, o czym donosiliśmy, zmarły dwie osoby, mianowicie: Aniela Libersbach z Wieliczki i Stanisław Jarosz z Zabierzowa. Liczba więc ofiar w zabitych w katastrofie wzrosła do czterech osób. — W szpitalu pozostają w dalszym ciągu na kuracji: Rozalja Juszcak, Antonina Januszowa, Anna Czech, Józef Mrozińska, Stefania Gruchot, Wojciech Gradal, Piotr Wronski, Józef Zuski i Kazimiera Janowska. 16 rannych opuściło już szpital.

Co grają w kinach?

Kinoteatr „Wanda”
Kraków, ul. św. Gertrudy 3

wyświetla do czwartku, dnia 24 października br. film p. t.:

KOMISARZ FORST

Przebojowy dramat kryminalny.
W rolach głównych: Paul Danke, Hilde Welsamer, Albert Hehn, Viktoria W. Ballasko. Szczegóły w afiszach. — Przedprzedaż miejsc numerowanych na dowolny seans.

Wkrótce na ekranie muzyczny film:

„Nieśmiertelny walc”

W rolach tytułowych:

Marla Andergast — Paul Hörbliger.

Twórcą walców Jan Strausz pragnie ochronić swoich trzech synów, by nie szli w jego ślady i nie poświęcali się karierze muzycznej.

Tańszy jest „Goniec Krakowski” w prenum. miesięcznej.

Niema pieczywa bez drożdży bieżanowskich

GENERALNE ZASTĘPSTWO:

KRAKÓW, GERNARD SCHWABE, DROŻDZE W GROSS, UL. SIENICKA 10, RÓG GRODZKI
WARSZAWA, „NAWA” ŻYWNOCIOWY SKLEP ROZDZIELNY, UL. KOSZYKOWA 63

Artykuły kosmetyczne

wiedeńskie puderniczki, nożyki do golenia, organki, elektryczne i naftowe lampki nocne, jak również ultramarynę oryginalną Leverkusa w beczkach oraz paczkach 1 kg sprzedaje hurtowo:
Reichsdeutsche Handelsniederlassung
WALTER DEUMELAND 30711
Warschau, Al. Jerozolimskie 77.

Zawiadamiam

że specjalista modnych fryzur Franciszek z Firmy „As” obecnie pracuje w Firmie „ELEGANCJA” SZEWSKA 4.
88471

STORUJE I CZYŚCI WSZYSTKO!

WYRÓB FABR. DOBROLIN.

FLIZY siate L. STOFF
na składzie
Kraków, Starowłsińska 28, tel. 107-99

Większą dostawę

na drewniane narzędzia budowlane i mieszkalne, żelazo, kadzle, szczotki, wyroby koszykarskie, żelazne piece, przenośne piece kaflowe, rury do pieców, narzędzia gospodarstwa domowego, lampy karbidowe, wyroby tekstylne, maszyny do szycia i maszyny do wyrobu narzędzi, narzędzia, lampy elektryczne, wozy, sanie, drabiny, gaśnice (wodne), oddaje się do przetargu. Oferty do: Beschaffungsstelle Radom — Trauguttstrasse Nr. 28.

Stabszahlmeister

Wolne posady

MAGISTRE (stra) farmacji... 3545K

BUFETOWA z niemieckim... 38402

KSIEGOWY (a) bilansista... 38441

DZIEWIĘCIE z gotowaniem... 38449

UCZCIWA służąca... 38395

CHEŁCZA NA POSYDKI... 38398

WOLNA posada w Krakowie... 38454

POTRZEBNA dziewczyna... 38499

LEKARZOWI-LEKARCE... 3557K

ARYCZYKA, przedstawiela... 3557K

POTRZEBNA służąca... 3564K

Posad poszukują

ASYSTENTKA farmacji... 38494

BUFETOWIEC zdolny... 38440

DROGISTA dyplomowany... 38389

MAM gfmnazjum... 38391

ROLNIK, Czernichówiak... 3560K

URZĘDNIK

naństw. władz językiem polskim... 38425

SAMODZIELNA gospodyni... 3563K

INŻYNIER-MECHANIK... 38392

MARKI pocztowe... 38257

GARDEROBE noszona... 38480

POŁOWA II-piętrowej... 38351

KUPIJEMY przyjmujemy... 38134

KUPIE sypialnie... 38147

KUPIE auto ciężarowe... 38148

KUPIE DO sprzedania... 38197

GARDEROBE mekska... 38386

KUPIE plaszcz damski... 38239

KUPIE używana garderoba... 38339

KUPIE wózek ręczny... 38422

KILKU-MORGOWA PO-SIADŁOŚĆ... 38450

KUPIE kilkanaście... 38405

KUPIE piótno... 38489

BIURKO, TAPCZAN... 38495

Sprzedaz nieruchomości

DO sprzedania... 38385

DOM nowy... 38392

OKAZJE! Parcele... 38476

DOM 10 ubikacji... 38492

SPRZEDAM 20 ubikacji... 38498

2 ELEKTRYCZNE MOTORY... 38460

ZAKŁAD FRYZJERSKI... 38452

BUCKI wysokie... 38400

BARANICZ do powozu... 38399

FUTRO damskie... 38453

DO sprzedania... 38412

FORTEPIANY... 38424

SMOKING na jedwab... 38500

SZAFE dęhowa... 38501

FUTRO damskie... 38502

BEZPŁATNIE zażądać... 3458K

MŁYASKIE maszyny... 37542

GAZE jedwabna... 37703

DRZEWKA OWOCOWE... 38307

POPIELICE ciemne... 38138

WSZERKA GARDEROBE, FUTRA

dywany, pościel... 38496

SPRZEDAM dwie skóry... 38494

ELEKTRYCZNE PIECE... 38460

SPRZEDAM 2 ELEKTRYCZNE MOTORY... 38460

ZAKŁAD FRYZJERSKI... 38452

BUCKI wysokie... 38400

BARANICZ do powozu... 38399

FUTRO damskie... 38453

DO sprzedania... 38412

FORTEPIANY... 38424

SMOKING na jedwab... 38500

SZAFE dęhowa... 38501

FUTRO damskie... 38502

BEZPŁATNIE zażądać... 3458K

MŁYASKIE maszyny... 37542

GAZE jedwabna... 37703

DRZEWKA OWOCOWE... 38307

POPIELICE ciemne... 38138

PIECE ELEKTRYCZNE, KUCHENKI

poduszki... 38220

PALTA, frak... 38289

SPRZEDAM 2 ELEKTRYCZNE MOTORY... 38460

ZAKŁAD FRYZJERSKI... 38452

BUCKI wysokie... 38400

BARANICZ do powozu... 38399

FUTRO damskie... 38453

DO sprzedania... 38412

FORTEPIANY... 38424

SMOKING na jedwab... 38500

SZAFE dęhowa... 38501

FUTRO damskie... 38502

BEZPŁATNIE zażądać... 3458K

MŁYASKIE maszyny... 37542

GAZE jedwabna... 37703

DRZEWKA OWOCOWE... 38307

POPIELICE ciemne... 38138

BUNDE leszczykowska

nowa... 38416

SPRZEDAM 2 ELEKTRYCZNE MOTORY... 38460

ZAKŁAD FRYZJERSKI... 38452

BUCKI wysokie... 38400

BARANICZ do powozu... 38399

FUTRO damskie... 38453

DO sprzedania... 38412

FORTEPIANY... 38424

SMOKING na jedwab... 38500

SZAFE dęhowa... 38501

FUTRO damskie... 38502

BEZPŁATNIE zażądać... 3458K

MŁYASKIE maszyny... 37542

GAZE jedwabna... 37703

DRZEWKA OWOCOWE... 38307

POPIELICE ciemne... 38138

SIENNIKI, WDRKI

liny, postonki... 38384

OKAZYJNIE! sprzedam... 38492

KARAKUZY inne futra... 37825

BLATY dwa marmurowe... 37985

FUTRO damskie... 38158

FUTRA DAMSKIE... 38355

MEBLE różne... 38367

OKAZJA DLA TAPICERÓW!... 38410

FUTRO sealskinowe... 38418

KLUBOWA kanapa... 38420

SPRZEDAM okazyjnie... 38439

OKAZYJNIE sprzedam... 38447

MASZYNA Singer... 38442

WIELKI wybór... 37621

NADZWYZZAJNA okazja... 38404

KURTKA skórzana... 38393

ZREBCE czarne... 38394

KIT szklarski... 38387

WAGI dla aptek... 38349

MASZYNE do szycia... 38383

HURTOWA sprzedaj... 38383

NOCLEGI do wynajęcia... 38335

NOCLEGI do wynajęcia... 38327

NOCLEGI do wynajęcia... 38320

KARAKUZY inne futra

damskie... 37825

BLATY dwa marmurowe... 37985

FUTRO damskie... 38158

FUTRA DAMSKIE... 38355

MEBLE różne... 38367

OKAZJA DLA TAPICERÓW!... 38410

FUTRO sealskinowe... 38418

KLUBOWA kanapa... 38420

SPRZEDAM okazyjnie... 38439

OKAZYJNIE sprzedam... 38447

MASZYNA Singer... 38442

WIELKI wybór... 37621

NADZWYZZAJNA okazja... 38404

KURTKA skórzana... 38393

ZREBCE czarne... 38394

KIT szklarski... 38387

WAGI dla aptek... 38349

MASZYNE do szycia... 38383

HURTOWA sprzedaj... 38383

NOCLEGI do wynajęcia... 38335

NOCLEGI do wynajęcia... 38327

NOCLEGI do wynajęcia... 38320

NOCLEGI do wynajęcia... 38324

NOCLEGI do wynajęcia... 38426

NOCLEGI Starowiślna

12/16, II p. - oficy... 38491

NOCLEGI: Wielopole 5/5... 38274

DO wynajęcia... 38407

NOCLEGI: Golebia 6, II piętro... 38408

PKOJ do wynajęcia... 38413

DO wynajęcia... 38417

NOCLEGI: Szweska 7/7, II p... 38419

PRZEJEZDNYM pokój... 38421

PKOJ umeblovany... 38443

LOKAL i ubikacja... 38437

KAWALER na posadzie... 38467

MĘŻCZYNA w przystojnym... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

LOKAL poszukują

POSZUKUJE mieszkanie... 38414

INTELENTNY przystojny... 38324

MŁODE, niemieckie... 38497

ZGUBIONA książka... 38401

CHOLEWKI wszelkiego... 38477

ODNAWIAMY kapelusze... 38381

POSZUKUJE 2 pokoi... 38382

WYŁECALNY na stanowią... 38335

NOCLEGI do wynajęcia... 38327

NOCLEGI Starowiślna

12/16, II p. - oficy... 38491

NOCLEGI: Wielopole 5/5... 38274

DO wynajęcia... 38407

NOCLEGI: Golebia 6, II piętro... 38408

PKOJ do wynajęcia... 38413

DO wynajęcia... 38417

NOCLEGI: Szweska 7/7, II p... 38419

PRZEJEZDNYM pokój... 38421

PKOJ umeblovany... 38443

LOKAL i ubikacja... 38437

KAWALER na posadzie... 38467

MĘŻCZYNA w przystojnym... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

LOKAL poszukują

POSZUKUJE mieszkanie... 38414

INTELENTNY przystojny... 38324

MŁODE, niemieckie... 38497

ZGUBIONA książka... 38401

CHOLEWKI wszelkiego... 38477

ODNAWIAMY kapelusze... 38381

POSZUKUJE 2 pokoi... 38382

WYŁECALNY na stanowią... 38335

NOCLEGI do wynajęcia... 38327

Eleganckie futro męskie

prywatnie po zmniejszonej cenie... 38408

DO wynajęcia... 38407

NOCLEGI: Golebia 6, II piętro... 38408

PKOJ do wynajęcia... 38413

DO wynajęcia... 38417

NOCLEGI: Szweska 7/7, II p... 38419

PRZEJEZDNYM pokój... 38421

PKOJ umeblovany... 38443

LOKAL i ubikacja... 38437

KAWALER na posadzie... 38467

MĘŻCZYNA w przystojnym... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

LOKAL poszukują

POSZUKUJE mieszkanie... 38414

INTELENTNY przystojny... 38324

MŁODE, niemieckie... 38497

ZGUBIONA książka... 38401

CHOLEWKI wszelkiego... 38477

ODNAWIAMY kapelusze... 38381

POSZUKUJE 2 pokoi... 38382

WYŁECALNY na stanowią... 38335

NOCLEGI do wynajęcia... 38327

NOCLEGI do wynajęcia... 38320

Eleganckie futro męskie

prywatnie po zmniejszonej cenie... 38408

DO wynajęcia... 38407

NOCLEGI: Golebia 6, II piętro... 38408

PKOJ do wynajęcia... 38413

DO wynajęcia... 38417

NOCLEGI: Szweska 7/7, II p... 38419

PRZEJEZDNYM pokój... 38421

PKOJ umeblovany... 38443

LOKAL i ubikacja... 38437

KAWALER na posadzie... 38467

MĘŻCZYNA w przystojnym... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

NOCLEGI przyjezdny... 38497

LOKAL poszukują

POSZUKUJE mieszkanie... 38414

INTELENTNY przystojny... 38324

MŁODE, niemieckie... 38497

ZGUBIONA książka... 38401

CHOLEWKI wszelkiego... 38477

ODNAWIAMY kapelusze... 38381

POSZUKUJE 2 pokoi... 38382

WY